

Інструкція для пацієнта — сечовий катетер (urinary catheter)

Що таке сечовий катетер?

Сечовий катетер — це трубка, по якій сеча витікає з сечового міхура до пакета.

- Катетер являє собою тоненьку, гнучку трубку.
- Він вставляється у сечовий міхур через:
  - уретру (куди виводиться сеча); або
  - нижню ділянку живота (так званий «надлобковий катетер»).

Навіщо мені катетер?

Вам можуть встановити катетер із різних причин. Ось деякі з них.

- Якщо ви не зможете мочитися (пісяти); це називається «затримкою сечовипускання».
- Якщо ви не зможете контролювати сечовипускання; це називається «нетриманням сечі».
- Якщо це буде потрібно тимчасово для контролю сечовипускання під час операції.
- Лікарі можуть вимірювати об'єм сечі, яку буде утворювати ваш організм під час сильного нездужання.

Якщо ви не знаєте, навіщо вам катетер, запитайте про це медсестру або лікаря. Вони завжди готові розповісти вам про це.

Чи може інфекція виникнути через сечовий катетер?

Сечовий катетер — це трубка, один кінець якої всередині сечового міхура, а інший вставлений до пакета назовні. Поки ця трубка залишається всередині тіла, існує ризик потрапляння через неї бактерій (мікроорганізмів) до сечового міхура.

Якщо катетер повинен залишатися в сечовому міхурі протягом декількох тижнів або довше, ризик того, що бактерії потраплять до цього органа майже стовідсотковий. Бактерії в сечовому міхурі зазвичай не шкодять здоров'ю. Ви можете відчувати дискомфорт або біль у нижній частині живота.

Може також виникнути запалення або інфекція в місці виведення трубки.

- Це може спричинити біль або дискомфорт.

- У місці виведення катетера може з'явитися гній або кров.

Якщо ви помітите щось подібне, повідомте про це свою медсестру або лікаря.

Основний ризик інфікування через сечовий катетер полягає в тому, що бактерії, які розмножуються в сечовому міхурі, можуть потрапити до нирок або у кров. Це може викликати серйозне захворювання.

Можливими симптомами є:

- тремтіння;
- підвищена температура тіла;
- надзвичайна слабкість.

Якщо ви матимете ці ознаки, негайно повідомте про це свою медсестру або лікаря.

Чи можуть медичні працівники запобігти виникненню в мене інфекції через використання сечового катетера?

Ризик інфікування сечовим катетером існує завжди, навіть за найкращого догляду. Чим довше катетер залишається в тілі, тим вищим є ризик, який також посилюється, якщо ви дуже вразливі до інфекції.

Для зменшення загрози інфікування встановлювати сечовий катетер слід лише в тому випадку, якщо він вам дійсно потрібен. Катетер слід видалити, щойно потреба в ньому зникне.

Якщо вам встановлено сечовий катетер, запитайте персонал, навіщо та як довго він буде вам потрібен. Деякі люди не можуть обходитися без сечового катетера тривалий час (тижнями або місяцями). Якщо катетер вам дійсно потрібен і без нього не можна контролювати ваш стан, тоді ризику серйозної інфекції уникнути цілком неможливо.

Ризик інфікування можна знизити, якщо:

- щодня перед введенням катетера ретельно очищати отвір, через він вставляється, і шкіру навколо нього; та
- лікар або медсестра будуть ретельно очищати руки перед тим, як ввести вам катетер;
- люди, які торкаються катетера або пакета, будуть дотримуватися гігієни рук.

Пам'ятайте, що нагадувати людям про миття рук, коли вони здійснюють догляд за вами, є нормальним.

Чи можна запобігти інфекції, якщо застосовувати антибіотики під час користування катетером?

Якщо через катетер у вас відбудеться важке інфікування нирок або крові, вам доведеться пройти курс лікування антибіотиками. Проте постійно застосовувати антибіотики не варто. Якщо це робити, в сечовому міхурі можуть з'явитися бактерії, стійкі до антибіотиків. Це означає, що інфекцію буде неможливо лікувати звичайними антибіотиками.

У такому випадку лікарям буде важко підібрати відповідний антибіотик для лікування інфекції нирок або крові. Тривале застосування антибіотиків часто викликає діарею або молочницю та може мати інші серйозні побічні ефекти. Більшості пацієнтів із катетером тривале застосування антибіотиків швидше шкодить, ніж приносить користь.

Чи потрібно робити аналіз сечі для перевірки на наявність інфекції?

Якщо ви не почуваетесь погано та ваш лікар не вважає, що у вас інфекція нирок або крові, тоді робити аналіз сечі не потрібно. Якщо катетер у вас встановлено вже деякий час, аналіз сечі майже завжди буде позитивним. Це не означає, що у вас інфекція — це просто означає, що у вашому сечовому міхурі наявні бактерії. Якщо вони не викликають нездужання, майже завжди краще нічого не робити.

Зверніть увагу на перелічені далі ознаки та повідомте про них медсестру та лікаря:

- запалення чи біль у животі або в місці виведення катетера;
- гній або кров у місці виведення катетера;
- тремтіння, підвищення температури тіла або раптове нездужання.

Додаткова інформація

Якщо у вас виникнуть запитання, зверніться до свого медичного персоналу.

Інформацію про гігієну рук, санітарно-епідемічний контроль і боротьбу із супербактеріями вдома див. на вебсайтах www.hse.ie/hcai або www.hse.ie/handhygiene